

Ehdotus	A 1932/PRE
Tekijä	Pohjoismaiden vihreä vasemmisto
Käsittelijä	Puheenjohtajisto

Jäsenehdotus Pohjoismaiden tuesta Ukrainan jälleenrakentamiseen

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että vaihdetaan tietoja ja kehitetään edelleen Pohjoismaiden ja Ukrainan välisiä nykyisiä yhteistyöhankkeita, jotka liittyvät julkisen hallinnon, koulutuksen ja infrastruktuurin kehittämiseen.

että tehdään yhteistyötä sekä pohjoismaisen että eurooppalaisen rahoituksen varmistamiseksi Ukrainan jälleenrakentamisen hyväksi.

että tuetaan Ukrainaa korruption vastaisessa työssä ja julkisten varojen demokraattisessa ohjauksessa.

Taustaa

Venäjän laitton hyökkäys Ukrainan suvereenia kansaa kohtaan on vaatinut lukemattomia ihmishenkiä ja ajanut miljoonia ihmisiä kodeistaan. Traagisten ihmiskohtaloiden lisäksi sodalla on ollut tuhoisat seuraukset ukrainalaisen yhteiskunnan julkiselle sektorille ja infrastruktuurille. Sodassa on tuhoutunut asuntoja, kouluja, teitä, rautateitä, satamia, sähköverkkoja, jätevedenpuhdistamoja ja teollista kapasiteettia.

Ukrainan yhteiskunnan jälleenrakentaminen tulee olemaan massiivinen, vähintään yhden vuosikymmenen kestävä hanke. Sota-alueiden lisäksi jälleenrakennustöitä on tehtävä suuressa osassa muuta maata. Tuskin yksikään kaupunki on selvinnyt ilman huomattavia vahinkoja ottaen huomioon Venäjän ilmavoimien toimintasäteen ja sen pitkän kantaman ammuksiset. YK:n ilmasto-ohjelma UNEP on raportoinut maaperän pilaantumisesta, joka on aiheutunut toisaalta laajamittaisesta herkästi räjähtävien kranaattien ja toisaalta huomattavasta maamiinojen käytöstä. On myös nähty merkkejä siitä, että venäläiset joukot olisivat tietoisesti polttaneet vehnäpeltoja ja sabotoineet viljelysmaita Ukrainassa. Koulujen syyslukukauden alkaessa syyskuussa maan 13 000 koulusta ainoastaan 3 500 pystyi avaamaan ovensa.

Ukrainan budjetin odotetaan olevan 38 miljardia alijäämäinen vuonna 2023. Alijäämän rahoituksen odotetaan tulevan Kansainvälisestä valuuttarahastosta, Yhdysvalloilta ja

EU:sta. Kansainvälisen rahoituksen myötä Pohjoismaat saavat pohjoismaista hyötyä siitä, että ne osallistuvat aktiivisesti Ukrainan jälleenrakentamiseen ja tekevät samaan aikaan yhteistyötä ja koordinoivat toimiaan sen tukemiseksi, että Ukrainan väestöllä on käytettävissään toimivia kouluja, asuntoja ja infrastruktuuria.

Pohjoismaat tekivät yhteistyötä Ukrainan kanssa jo ennen sodan alkamista. EU ja Suomen ulkoministeriö ovat esimerkiksi tukeneet Learning Together -hanketta, jonka tavoitteena on ukrainalaisten opettajien kouluttaminen ja opetussuunnitelmien kehittäminen. Aikaisempien Ukrainan kanssa toteutettujen yhteistyöhankkeiden pohjoismaiden koordinointi ja parhaiden käytänteiden vaihto mahdollistavat tehokkaammat ja nopeammat toimenpiteet ja vähentävät tarpeetonta päällekkäistä työtä.

Ukrainan siviiliväestö ja kansalaisyhteiskunta ovat jo pitkään taistelleet aktiivisesti korruptiota ja oligarkkien vallankäyttöä vastaan. Taloudellista tukea myönnettäessä ja yhteistyöhankkeita aloitettaessa on tärkeää varmistua siitä, että varat todellakin menevät Ukrainan väestön hyväksi. Sen lisäksi, että Pohjoismaat tukevat Ukrainan fyysistä jälleenrakentamista, niiden on pyrittävä varmistamaan korruption vastaisen työn, demokraattisen ohjauksen ja läpinäkyvyyden jatkuminen myös kriisiaikoina.

Reykjavikissa 6. syyskuuta 2022

Christian Juhl (Ø)
Freddy André Øvstegård (SV)
Kathy Lie (SV)
Mariane Paviasen (IA)

Orri Páll Jóhannsson (VG)
Tobias Drevland Lund (R)
Veronika Honkasalo (vas.)